

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ

Децентралізація влади – головна реформа, яка відбувається в Україні впродовж останніх років. В основі цієї реформи знаходиться деконцентрація бюджетних ресурсів та розширення повноважень органів місцевого самоврядування у фінансовій сфері. Вирішуючи дилему забезпечення суспільних послуг за рахунок бюджетних коштів, слід мати на увазі, що при децентралізованому підході існує можливість повніше враховувати інтереси споживачів, а при переході до централізованого забезпечення – знизити вартість послуг. При забезпеченні колективних потреб населення за рахунок місцевих бюджетів існує можливість також повніше враховувати запити громадян, адже місцева влада знаходиться у безпосередній близькості до споживачів благ. Тому наявність більш повної та достовірної інформації про вподобання жителів регіону створює необхідні умови для надання громадянам тих суспільних та приватних благ, яких вони найбільше потребують. Прерогатива забезпечення послуг за рахунок місцевих бюджетів полягає в тому, що пропонуючи мешканцям різні набори суспільних благ, регіони конкурують між собою. Прагнення забезпечити кращі умови для проживання в кожному з регіонів призводить до загального покращення економічного та соціального становища в країні [0, с. 15].

Реформа бюджетної, яка передбачає децентралізацію ресурсів та повноважень дає змогу пристосувати надання суспільних послуг до потреб місцевих мешканців, підвищує рівень відповідальності органів місцевого самоврядування та ефективність функціонування державного сектору економіки загалом через запровадження елементів конкуренції.

Втім, використання переваг бюджетно-податкової децентралізації потребує:

- достатньої автономності органів місцевого самоврядування у питаннях визначення розміру і структури видатків місцевих бюджетів;
- чіткого розподілу видаткових зобов'язань між рівнями влади з врахуванням економічних критеріїв;
- достатнього адміністративного і фінансового потенціалу органів місцевого самоврядування для належного виконання покладених на них функцій;

– дієвих стимулів і механізмів відповідальності органів місцевого самоврядування для забезпечення ефективного надання суспільних благ [2, с. 3].

Децентралізація управління призвела до певних позитивних наслідків у формуванні видатків місцевих бюджетів. Зокрема, зазнала змін структура видатків місцевих бюджетів. Зросла частка видатків на виконання самоврядних повноважень, що свідчить про підвищення видаткової автономності місцевих бюджетів та ефективності використання бюджетних коштів на місцевому рівні. Видатки загального фонду місцевих бюджетів (без урахування вилучень) у 2017 р. були профінансовані у сумі 393,8 млрд грн, що на 111,1 млрд грн, або на 39,3%, більше, ніж у 2016 р. Ще одним позитивним аспектом реформи міжбюджетних відносин є поступове зростання інвестиційних ресурсів місцевих бюджетів. Обсяг капітальних видатків місцевих бюджетів за 2017 рік склав 74,3 млрд грн, що на 21,7 млрд грн, або на 41,3%, перевищило рівень попереднього року. У розрізі рівнів бюджетів найвищий темп зростання капітальних видатків у порівнянні з 2016 роком мав місце по бюджетах ОТГ (у 2,2 рази більше) та по обласних бюджетах (на 83,6% більше) [3, с. 12].

Значним недоліком формування видатків місцевих бюджетів в Україні, є низька роль у цьому процесі громадськості. Через це суттєво послаблюються передумови врахування наявних у суспільстві потреб у бюджетному процесі. З огляду на зазначене, до заходів, спрямованих на удосконалення планування видатків місцевих бюджетів є активізація участі населення. Сприятиме вирішенню зазначеної проблеми реалізація заходів, спрямованих на забезпечення його належної прозорості та публічності. З цією метою доречно, насамперед, на законодавчому рівні встановити чіткий перелік інформації про бюджет, яка має бути оприлюднена. Важливе значення при цьому має закріплення сучасних ефективних способів і засобів оприлюднення інформації. Невід’ємна роль у наданні громадськості усієї необхідної інформації про бюджет сьогодні належить інтернет мережі. Вирішення зазначеного завдання сприятиме пришвидшенню темпів формування громадянського суспільства в Україні, спроможного активно відстоювати свої інтереси під час формування і використання коштів місцевих бюджетів.

Необхідною умовою підвищення задоволеності суспільних потреб є забезпечення громадського контролю за доступністю та якістю бюджетних послуг. Для цього, необхідно вдосконалювати нормативно-правове забезпечення управління місцевими бюджетами. Зокрема, доцільно передбачити норми про проведення громадського обговорення пріоритетів місцевої бюджетної політики, проведення бюджетних

слухань, публічного звітування всіма головними розпорядниками коштів про заходи, вжиті ними за рахунок коштів місцевого бюджету.

Література:

1. Малиняк Б., Горин В., Письменний В. «#аналізуємобюджет: доступно про головне. Тернопіль»: ZAZAPRINT, 2017. 76 с.

2. Становлення ефективної системи регулювання видатків місцевих бюджетів. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій в Україні. Німецька консультативна група з питань економічних реформ – Київ, 2004. 14 с.

3. Місцеве самоврядування в Україні 2017. К.: Асоціація міст України, 2018. 66 с.

Головата Віра Василівна

ст. гр. МЕВМАМ-11, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Сивак Р. Б.

РОЗВИТОК КЛІЄНТООРІЄНОВАНOSTІ ПІДПРИЄМСТВА

Загострення ринкової конкуренції, збільшення витрат на просування, зростання очікувань споживачів та їх розбірливості вимагають від сучасних підприємств переглянути свою маркетингову концепцію. При цьому акценти зміщуються від концепції класичного маркетингу до маркетингу взаємовідносин. Це проявляється у тому, що тепер клієнтоорієнтований підхід спрямовується не скільки на залучення нових клієнтів, скільки на утримання існуючих.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що клієнтоорієнтований підхід за рахунок підвищення якості обслуговування клієнтів і задоволення їх потреб, рівня сервісу є важливою конкурентною перевагою в умовах жорсткої конкуренції на ринку. Залучення клієнтів і утримання найбільш прибуткових з них забезпечує ріст дохідності фірми.

Клієнтоорієнтованість компанії в сучасному бізнесі зумовлює здатність організації отримувати додатковий прибуток за рахунок глибокого розуміння й ефективного задоволення потреб клієнтів.

Не дивлячись на популярність, термін «клієнтоорієнтованість» не має чіткого наукового визначення. Існує велика кількість думок різних вчених, бізнесменів і експертів відносно цього поняття. Проаналізувавши підходи різних авторів до визначення клієнтоорієнтованості можна зробити висновок, що це стратегічний підхід до розвитку організації, який забезпечує підвищення її конкурентоспроможності і ріст дохідності, зумовлює мобілізацію всіх її ресурсів на виявлення і залучення клієнтів,